Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Olga Boțan)
Dosarul nr. 2a-2109/25
(2-24073024-02-2a-11062025)

D E C I Z I E

25 februarie 2026 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan
Grefier Tinca Zagorodnîi

examinând în ordine de apel, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelanta Constanția Ciuperca, reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2025, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Ciuperca împotriva Constanției Ciuperca, intervenient accesoriu notarul public Diana Zgardan cu privire la modificarea contractului privind plata pensiei de întreținere,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 2 iulie 2024, reclamantul Gheorghe Ciuperca, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Constanției Ciuperca, intervenient accesoriu notarul public Diana Zgardan cu privire la modificarea contractului privind plata pensiei de întreținere.

În motivarea cererii a indicat că, la 20 iunie 2003 a fost încheiată căsătoria între pârâta Constanția Ciuperca și reclamantul Gheorghe Ciuperca, fiind înregistrată la Oficiul de Stare Civilă or. Chișinău, cu numărul *****.
Relatează că, în timpul căsătoriei s-au născut copiii: _____; _____; _____; _____; _____.
Ulterior, la 4 iunie 2021 la inițiativa comună a foștilor soți, căsătoria dintre părți, a fost desfăcută la Biroul notarului public Diana Zgardan, fapt pentru care a fost emis actul de divorț nr. 196 din 9 iunie 2021.
Menționează că, la 29 aprilie 2021 între Constanția Ciuperca și Gheorghe Ciuperca, a fost încheiat acordul investit cu formulă executorie nr. 1-159, obiectul căruia îl constituie stabilirea locului de trai al copiilor minori și stabilirea condițiilor de bază a exercitării drepturilor părintești. Tot la 29 aprilie 2021 între

Constanția Ciuperca și Gheorghe Ciuperca, a fost încheiat contractul privind plata pensiei de întreținere nr. 1-158.
Indică că, conform acordului menționat, părțile au convenit ca copii minori să locuiască cu mama acestora, iar exercitarea drepturilor părintești, a fost stabilită în mod expres. La fel, potrivit contractului, părțile au stabilit mărimea pensiei de întreținere a copiilor minori, ce urmează a fi achitată de către reclamant în beneficiul pârâtei.
Notează că, potrivit contractului privind plata pensiei de întreținere, la pct.2.2. s-a stabilit că „având în vedere că părțile au 5 (cinci) copii minori comuni, că creditorul întreținerii partea predominantă a timpului său dedică creșterii copiilor, că debitorul întreținerii are venituri neregulate și fluctuabile, că reieșind din cheltuielile necesare copiilor debitorul întreținerii acceptă să achite întreținere curentă în sumă de 400,00 euro per fiecare copil - părțile au convenit că debitorul întreținerii va achita pensie de întreținere în sumă bănească fixă în mărime de 2.000,00 euro lunar.”
Mai indică reclamantul și pct. 2.6. al contractului privind plata pensiei de întreținere, conform căruia, părțile au convenit că „Plata pensiei de întreținere în sumă de 2.000,00 Euro lunar pentru întreținerea tuturor copiilor se va efectua de debitorul întreținerii către creditorul întreținerii până la împlinirea de către fiecare copil a vârstei de 22 (douăzeci și doi) ani, în felul următor:... ”
Indică că, având în vedere prevederile contractului privind plata pensiei de întreținere, care a fost executat în termenii stabiliți cu bună-credință și necondiționat de către reclamant, ținând cont de modificarea esențială a situației financiare al reclamantului determinată prin defavorizarea materială a acestuia, în procesul de divorț, care s-a manifestat prin achitarea pensiei de întreținere în mărime de 2000 euro lunar pentru o perioadă de mai bine de 36 luni, ceea ce constituie suma de 72000 euro.
Menționează că, la 29 aprilie 2021 între pârâta Constanția Ciuperca și reclamantul Gheorghe Ciuperca a fost încheiat un contract de partaj al bunurilor și obligațiilor, dobândite de soți în căsătorie, prin care pârâtei i-a fost atribuit dreptul de proprietate exclusivă asupra casei de locuit, iar reclamantului i-a fost atribuit dreptul de proprietate asupra părții sociale de 100% din capitalul social al SRL”GHEOCONSTANTA”. În același timp, reclamantul s-a angajat și la achitarea unei sulte bănești de 41.479,00 euro.
Menționează că, despre faptul că sarcina achitării unor obligații pecuniare ce depășește suma de 100.000,00 euro, care a fost pusă pe seama reclamantului, a fost într-atât de impunătoare, încât a generat afectarea situației financiare a acestuia.
Susține că, din motivul situației financiare defavorabile, în temeiul prevederilor art. 94 alin. (2) al Codului familiei, care stabilește că „Contractul privind plata pensiei de întreținere poate fi, în orice moment, modificat sau reziliat în baza acordului

dintre părți. Modificarea sau rezilierea contractului se perfectează în scris și se autentifică notarial” a solicitat direct pârâtei negocierea și modificarea contractului privind plata pensiei de întreținere. Ulterior, la întâlnirile stabilite cu pârâta și organizate în scopul inițierii procedurii de negociere, fiind asistat de către un reprezentant, a prezentat pârâtei propunerile de modificare a contractului în scris, iar ulterior la cererea acesteia în scopul de a se consulta și ea cu un avocat, aceste propuneri au fost expediate și prin intermediul poștei electronice.
Indică reclamantul că procedura de negociere și inițiativa de modificare a contractului, a eșuat, având în vedere că până la data depunerii acțiunii, pârâta nu a manifestat nici o reacție la cele solicitate. Face trimitere reclamantul la art. 94 alin. (4) al Codului familiei care stabilește că în caz de modificare esențială a situației materiale sau familiale a părților, dacă acestea nu pot ajunge la o înțelegere referitoare la modificarea sau rezilierea contractului privind plata pensiei de întreținere, partea interesată poate porni în instanța judecătorească o acțiune privind modificarea sau rezilierea acestuia. Instanța judecătorească soluționează litigiul ținând cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante. Astfel, reclamantul a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată privind modificarea contractului privind plata pensiei de întreținere, în partea ce ține cuantumul pensiei de întreținere și vârsta până la care copii urmează să beneficieze de această pensie.
Cu referire la cuantumul pensiei de întreținere, relatează că potrivit prevederilor art. 75 alin. (1) Codul familiei „Pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 - pentru 3 și mai mulți copii.” Astfel, în contextul în care la momentul actual reclamantul are un salariu regulat și stabil, consideră necesar ca instanța de judecată să dispună încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 1/2 din salariul acestuia. Totodată, în susținerea acestei pretenții, anexează la prezenta cerere certificatul de salariu eliberat de la locul de muncă unde activează reclamantul.
Atrage atenția că, din cuprinsul Recomandării Curții Supreme de Justiție nr.92/2016 „Cu privire la examinarea de către instanțele de judecată a litigiilor ce au ca obiect modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor prin prisma art.75 din Codul familiei” se desprinde că:
- de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere pot beneficia în egală măsură ambii părinți în dependență de starea materială și familială a acestora, dânșii fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului în unison cu principiile fundamentatele consfințite în legislația națională și cea internațională;
- pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere, părintele nu urmează să probeze în mod cumulativ atât schimbarea

stării materiale, cât și a celei familiale, fiind suficientă în acest sens, întrunirea a cel puțin uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situațiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esențială, sarcina respectivă aparținând în exclusivitate instanței competentă să o examineze;
- dificultatea la aplicarea normei disputate rezidă în necesitatea respectării unor exigente obligatorii de către părintele care solicită modificarea cuantumului pensiei de întreținere sau este suficientă dovedirea evoluției stării materiale și familiale prin prezentarea probelor concludente în acest sens.
Invocă faptul că, contribuția reclamantului la întreținerea copiilor minori nu se limitează precum nici nu s-a limitat doar la plata acestei pensii alimentare, iar cuantumul acestei pensii a fost stabilit la acel moment, într-un mod formal, reclamantul fiind asigurat că nu va fi obligat să achite această pensie.
Relatează că, deși între părți au fost existat de fapt aceste înțelegeri reciproce, totuși reclamantul fiind în posibilitatea financiară de a-și onora obligațiile, le-a executat integral.
Face trimitere reclamantul la pct.5.3. al Acordului investit cu formulă executorie nr.1-159, obiectul căruia îl constituie stabilirea locului de trai al copiilor minori și stabilirea condițiilor de bază a exercitării drepturilor părintești, încheiat de părți la data de 29 aprilie 2021, unde s-a stabilit că, prin prezentul acord părțile au convenit că dacă vor apare cheltuieli suplimentare pentru copii, în afară de cele curente de întreținere acoperite de suma lunară de întreținere pentru copii stabilită de părți în contractul de pensie de întreținere, cum ar fi - cheltuieli de examinare medicală sau de tratament al copiilor, cheltuieli de achitare a taxelor sau altor plăți la instituțiile școlare frecventate de copii, alte cheltuieli necesare pentru copii - acestea vor fi plătite de tata în termenul comunicat tatălui de mama stabilit în dependență de urgența necesității efectuării cheltuielii.
Invocă faptul că, a fost pus în condiții defavorabile și urmează a fi restabilit în egalitatea drepturilor părintești. Or, potrivit art. 74 alin. (1) al Codului familiei, părinții sânt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.
Notează că, legislația incidentă, stabilește expres că ambii părinți sunt obligați să-și întrețină copiii, fapt pentru care cheltuielile suplimentare sunt suportate în comun.
Cu referire la modificarea vârstei pentru care urmează ca copiii să beneficieze de pensia de întreținere, menționează că, potrivit art. 74 alin. (1) al Codului familiei părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.
Susține că, din normele legale, se constată că obligația părintelui de întreținere a copiilor minori există doar până la atingerea de către copil a vârstei de 18 ani, iar achitarea pensiei de întreținere în condițiile speței date, îl pune pe reclamant într-o

vădit defavorabilă atât în raport cu perioada de executare cât și în raport cu cuantumul acesteia.
Prin urmare, solicită admiterea acțiunii, modificarea contractului privind plata pensiei de întreținere nr. 1-158 din 29 aprilie 2021, încheiat între pârâta Constanția Ciuperca și reclamantul Gheorghe Ciuperca, prin stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, în mărime de 1/2 din salariul reclamantului Ciuperca Gheorghe; modificarea contractului privind plata pensiei de întreținere nr. 1-158 din 29 aprilie 2021, încheiat între pârâta Constanția Ciuperca și reclamantul Gheorghe Ciuperca, prin modificarea vârstei până la care copii vor beneficia de pensia de întreținere, astfel încât vârsta de 22 ani va fi înlocuită cu vârsta de 18 ani.

2. La 29 august 2024, reclamantul Gheorghe Ciuperca a depus cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată, prin care suplimentar pretențiilor formulate în cererea de chemare în judecată, solicită reclamantul: a dispune modificarea Acordul investit cu formulă executorie Nr. 1-159 din 29 aprilie 2021, după cum urmează: - excluderea din textul pct.4.1. a Acordului expresia „rezonabil limitat în timp” și a expresiei „acordul mamei”; - excluderea din pct. 4.4. al Acordului a textului „în caz de încălcare nu va mai beneficia de dreptul la întâlniri personale”; - excluderea din pct.4.5. al Acordului a textului „să respecte procedura de întâlniri prevăzută de acest Acord, în caz de încălcare a acestei prevederi, nu va mai avea acest drept.” - modificarea sintagmei din pct.4.6. sub pct. 1) lit. b) al Acordului „prin obținerea de acord” cu sintagma „notificarea prin sms/ mesaj Viber în prealabil cu mama”; - excluderea integrală a clauzei prevăzute la pct.4.6. subpct.2) a 3-a liniuță al Acordului; - modificarea textului din pct.5.2. al Acordului prin înlocuirea sintagmei „22 ani” cu sintagma „18 ani” în ambele cazuri de utilizare; - modificarea pct. 5.3. al Acordului prin înlocuirea textului „acestea vor fi plătite de Tata în termenul comunicat Tatălui de Mama stabilit în dependență de urgența necesității efectuării cheltuielii.” cu textul „acestea vor repartizate egal ambilor părinți.”; - modificarea pct. 5.4. al Acordului, cu expunerea următoarei formulări: „în caz de ne- achitare a cheltuielii suplimentare de către Tata în termenul comunicat, Mama va avea drept să acopere partea cheltuielii ce i se cuvine Tatălui, din surse proprii după care să o încaseze incontestabil de la Tata.” - modificarea pct. 6.1. lit. a) al Acordului prin înlocuirea sintagmei „prin solicitarea și obținerea unui acord” cu sintagma „notificarea prin sms/ mesaj Viber în prealabil cu mama”; - modificarea pct. 6.1. lit. a) al Acordului prin excluderea textului „numele și contactele persoanelor care îi vor acompania pe Tata cu Copiii în deplasarea preconizată”; - modificarea pct. 7.1.2 lit. a) și lit. b) al Acordului prin includerea aceleași condiții pentru ambii părinți, astfel încât lit. b) să aibă același conținut ca și lit. a); - modificarea pct.7.2. al Acordului, prin

expunerea textului „în timpul deplasării Copiilor în afara teritoriului R. Moldova, toate cheltuielile necesare pentru întreținerea, alimentația, tratamentul Copiilor și alte cheltuieli aferente vor fi suportate de către părintele care însoțește copiii”. - completare acordului investit cu formulă executorie nr. 1-159 din 29 aprilie 2021 cu pct. 4.7, prin expunerea textului „Două zile de odihnă în luna (sâmbătă sau duminica), la alegerea copiilor, și după posibilitatea tatălui, începând de sâmbătă de la orele 14.00— până duminică, până la orele 18.00 în timpul sezonului rece (noiembrie - aprilie) și de la orele 14.00 — până la 19.00 în timpul sezonului cald (mai - octombrie) — să rămână la tata peste noapte.” - completare acordului investit cu formulă executorie nr.1-159 din 29.04.2021 cu pct.v4.8, prin expunerea textului „la alegerea copiilor și după posibilitatea tatălui, două săptămâni din vacanța de vara și 5 zile din vacanța de iarnă cuprinzând și zilele de 6, 7 și 8 ianuarie, și zilele de 31 decembrie și 01 ianuarie, cu rămânerea copiilor peste noapte la tata.” A dispune modificarea contractului privind plata pensiei de întreținere nr. 1-158 din 29 aprilie 2021 și acordul investit cu formulă executorie nr. 1-159 din 29 aprilie 2021, în partea ce ține de cuantumul pensiei de întreținere, din momentul depunerii cererii de chemare în judecată, la data 2 iulie 2024 (f.d.56-63, Vol.I).

3. Prin încheierea protocolară din 5 decembrie 2024, s-a respins acceptarea spre examinare a cererii de concretizare a cererii de chemare în judecată, depusă la data de 29 august 2024, de către reclamantul Ciuperca Gheorghe (f.d.213, Vol.I).
4. Prin cererea de concretizare a cerințelor din 26 decembrie 2024, reclamantul Gheorghe Ciuperca a concretizat că, pretenția de modificare a contractului privind plata pensiei de întreținere nr. 1-158 din 29 aprilie 2021 și acordul investit cu formulă executorie nr. 1-159 din 29 aprilie 2021, în partea ce ține de cuantumul pensiei de întreținere, a se dispune din momentul depunerii cererii de chemare în judecată – 2 iulie 2024 (f.d.217-218, Vol.I).
5. Prin încheiere protocolară cererea de concretizare a cerințelor din 26 decembrie 2024, a fost admisă spre examinare.

Poziția instanței de fond:

6. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2025, s-a admis acțiunea. S-a modificat Contractul de plată a pensiei de întreținere a copiilor *****, autentificat notarial sub nr. 1-158, în partea vârstei până la care copii vor beneficia de pensia de întreținere, prin înlocuirea vârstei de 22 ani cu vârsta de 18 ani. S-a modificat Contractul de plată a pensiei de întreținere încheiat între Ciuperca Gheorghe și Constanția Ciuperca la 29.04.2021, autentificat notarial sub nr. 1-158, în partea cuantumului pensiei

de întreținere, prin stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 1/2 din salariu şi din alte venituri ale lui Ciuperca Gheorghe, începând cu data adresării în instanţa judecătorească, 02 iulie 2024.

Solicitarea apelantului:

7. Nefiind de acord cu soluția primei instanţe, la 1 aprilie 2024 prin intermediul poștei electronice, apelanta Constanția Ciuperca (Osipova), reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2025, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.
8. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la 11 iunie 2025.
9. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 18 iunie 2025, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de apelanta Constanția Ciuperca (Osipova), reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu. S-a acordat apelantei Constanția Ciuperca (Osipova), reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu, un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea în secția civilă din cadrul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Centru a apelului motivat, cu indicarea motivelor de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 12.523,87 lei și a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200,00 lei. S-a explicat apelantei și reprezentantului său, că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1^1) din Codul de procedură civilă.
10. La 23 iulie 2025, apelanta Constanția Ciuperca (Osipova), reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu, a prezentat cererea de apel motivată, dovada de plată a taxei de timbru în mărime de 200,00 lei și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 3.000,00 lei, cu solicitarea scutirii parțiale de la achitarea taxei de stat, înlăturând parțial neajunsurile cererii de apel în termenul acordat, dat fiind faptul că încheierea Curții de Apel Centru din 18 iunie 2025 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost recepționată la 15 iulie 2025.
11. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 1 august 2025, s-a admis demersul apelantei Constanția Ciuperca (Osipova), reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu, cu privire la scutirea de la plata taxei de stat şi se scutește parțial

apelanta Constanția Ciuperca (Osipova), de la plata taxei de stat în mărime de 9523,87 lei.

12. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 1 august 2025, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de apelanta Constanția Ciuperca (Osipova), reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu

Argumentele părților:

13. În motivarea apelului s-a indicat, că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, fiind pasibilă de a fi casată.

Menționează apelanta că prima instanță a pronunțat o hotărâre neîntemeiată, bazată pe o examinare arbitrară și o aplicare eronată a dreptului material și procesual. Aceasta solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și adoptarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de intimat să fie respinsă integral.

Indică că, modificarea sau ajustarea pensiei de întreținere stabilite printr-un contract autentificat notarial (din 29 aprilie 2021) poate avea loc exclusiv în baza acordului părților sau în temeiul art. 1083 din Codul civil (privind schimbarea excepțională a circumstanțelor), și nu prin prisma normelor generale din Codul familiei ce privesc întreținerea stabilită de instanță.

Subliniază că, intimatul nu a probat și nici nu putea proba existența unei schimbări excepționale a circumstanțelor care să facă vădit inechitabilă prestația asumată prin contract, mai ales că veniturile acestuia s-au îmbunătățit considerabil de la data desfacerea căsătoriei (obținând venituri de peste 3 milioane lei în 2024 din dividende și salarii, precum și două spații cu destinația de birouri și un apartament).

Menționează că, prima instanță nu a cercetat și nu a elucidat starea materială reală a părților și nici cheltuielile concrete necesare pentru creșterea celor 5 copii comuni, ignorând calculele și probele prezentate de apelantă.

Invocă că, reducerea limitei de vârstă pentru plata pensiei de întreținere de la 22 de ani la 18 ani încalcă prevederile art. 111 alin. (1) din Codul familiei, care stipulează că durata întreținerii stabilite prin contract se determină conform clauzelor acestuia, nefiind aplicabile regulile generale ale întreținerii stabilite judecătorește.

Punctează că, stabilirea pensiei de întreținere într-o cotă procentuală de 1/2 din veniturile intimatului este eronată și periclitează interesul superior al copiilor, deoarece intimatul având calitatea de fondator și administrator al întreprinderii, își poate diminua voluntar salariul oficial, ceea ce ar putea reduce în mod practic pensia de întreținere la zero.

Menționează apelanta că instanța de fond a apreciat greșit probele, concluzionând neîntemeiat că starea materială a intimatului s-a înrăutățit doar pe baza plăților efectuate de acesta, omisiune ce constituie temei legal de casare a hotărârii.
Consideră că la caz, nu au fost întrunite condițiile prevăzute de art. 1083 Cod civil, pentru a putea fi modificat contractul notarial, intimatul trebuia să probeze îndeplinirea cumulativă a condițiilor impreviziunii (schimbarea excepțională și neprevăzută a circumstanțelor după încheierea contractului). Intimatul nu a probat și nici nu putea proba vreo schimbare excepțională a circumstanțelor care să facă prestația vădit inechitabilă. Dimpotrivă, la desfacerea căsătoriei, părțile au convenit ca drepturile asupra Clinicii Stomatologice și imobilelor destinate acesteia să treacă la intimat, tocmai cu scopul ca din veniturile acestei afaceri să fie asigurată întreținerea materială a tuturor celor 5 copii (până la 22 de ani / absolvirea studiilor).
Afirmă că, instanța a ignorat cheltuielile reale de întreținere. Nu au fost examinate sau calculate cheltuielile concrete necesare pentru creșterea celor 5 copii (alimentație, studii, tratamente medicale, activități extrașcolare), deși apelanta a prezentat acte justificative.
Indică că, intimatul a obținut venituri de milioane de lei (peste 3 milioane lei doar în anul 2024, din dividende și compensații). Conform datelor furnizate de Agenția Servicii Publice și SFS RM, intimatul a dobândit în proprietate 2 bunuri imobile (spații comerciale/oficii) și un apartament de 96,2 m.p. pe str. Ismail. Argumentul intimatului că s-a înrăutățit starea sa materială pentru că a efectuat plățile conform contractului este vădit neîntemeiat.
Evidențiază că, prima instanță nu s-a expus și nu a analizat probele prezentate de apelantă, ceea ce denotă un examen arbitrar al cauzei.
Consideră că instanța de fond nejustificat a trecut de la o sumă fixă de 2.000 euro, la o cotă parte, 1/2 din venituri, deoarece intimatul este proprietar și administrator al Clinicii Stomatologice, el își poate stabili/diminua voluntar cuantumul salariului oficial, existând riscul ca pensia reală achitată să fie redusă practic la zero sau la o sumă nesemnificativă, afectând grav interesul superior al copiilor.
Susține că, pe de o parte, instanța declară că hotărârea trebuie să respecte interesul superior al celor 5 copii, pe de altă parte, instanța emite o soluție prin care reduce drastic garanțiile financiare ale copiilor (atât ca sumă, cât și ca durată de timp), favorizând nejustificat intimatul.
Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2025 și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se respingă integral cererea de chemare în judecată depusă de intimatul Gheorghe Ciuperca.

14. În şedinţa judiciară, apelanta Constanția Ciuperca și reprezentantul său, avocatul Gheorghe Botezatu, au solicitat admiterea cererii de apel cu motivele de fapt și de drept invocate în instrumentul de atac.

Avocatul Nelly Babcinschi, ce acționează în interesele intimatului Gheorghe Ciuperca, în ședința instanței de apel, a solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

Intervenientul accesoriu notarul public Diana Zgardan, în ședința instanței de apel, fiind legal citat, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive.

Aprecierea instanţei de apel:

15. Audiind participanții prezenți la proces, analizând şi studiind materialele cauzei, Colegiul consideră necesar de a admite apelul declarat de apelanta Constanția Ciuperca, reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu, a casa hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2025, cu emiterea unei noi hotărâri, din următoarele considerente.
16. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanta respectând acest termen.
17. În conformitate cu art. 385 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.
18. În temeiul art. 386 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanţa de apel, dacă concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanţele pricinii.
19. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
20. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.
21. În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.
22. Colegiul Civil reține că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să

examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (*Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).

23. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.
24. Instanţa de apel menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
25. În opinia Colegiului, prima instanță, nu a ținut cont de aceste deziderate, nu a dat eficiență deplină tuturor circumstanțelor cauzei și înscrisurilor prezentate, fapt ce a condus la adoptarea hotărârii, care nu este bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
26. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, Colegiul atestă că la 20 iunie 2003 a fost încheiată căsătoria între Gheorghe Ciuperca și Constanția Ciuperca, căsătorie înregistrată la Oficiul de Stare Civilă or. Chișinău, cu numărul *****.
27. Potrivit materialelor cauzei, s-a constatat că, în timpul căsătoriei s-au născut copiii: *****, *****, *****, *****, *****.
28. La 4 iunie 2021 părțile au ajuns la un acord privind desfacerea căsătoriei dintre Gheorghe Ciuperca și Constanția Ciuperca, aceasta fiind desfăcută la biroul notarului public Diana Zgardan, fiind emis actul de divorț nr. 196 din 9 iunie 2021 (f.d.13, Vol.I).
29. Colegiul constată că la 29 aprilie 2021 între Gheorghe Ciuperca și Constanția Ciuperca, a fost încheiat un contract de partaj al bunurilor și obligațiilor, dobândite de soți în căsătorie, prin care Constanției Ciuperca i-a fost atribuit dreptul de proprietate exclusivă asupra casei de locuit, iar lui Gheorghe Ciuperca i-a fost atribuit dreptul de proprietate asupra părții sociale de 100% din capitalul social al SRL”GHEOCONSTANTA”. În același timp, Gheorghe

Ciuperca s-a angajat și la achitarea unei sulte bănești de 41.479,00 euro.

30. Tot la 29 aprilie 2021 între Gheorghe Ciuperca și Constanția Ciuperca, a fost încheiat contractul privind plata pensiei de întreținere nr. 1-158, fiind stabilită, inter alia, mărimea pensiei de întreținere a copiilor minori.
31. Prin contract, s-a stabilit că reieșind din cheltuielile necesare copiilor, debitorul întreținerii Gheorghe Ciuperca, acceptă să achite întreținere curentă în sumă de 400,00 (patru sute) euro per fiecare copil - părțile au convenit că debitorul întreținerii va achita pensie de întreținere în sumă bănească fixă în mărime de 2.000,00 (două mii) euro (EUR) lunar, până la împlinirea de către fiecare copil a vârstei de 22 (douăzeci și doi) ani.
32. La aceeași dată, 29 aprilie 2021, între Gheorghe Ciuperca și Constanția Ciuperca, a fost încheiat acordul investit cu formulă executorie nr. 1-159, obiect al căruia îl constituie stabilirea locului de trai al copiilor minori, cu mama acestora și stabilirea condițiilor de bază a exercitării drepturilor părintești de către părți.
33. Invocând modificarea esențială a situației financiare al lui Gheorghe Ciuperca, determinată prin defavorizarea materială a acestuia, la 2 iulie 2024, reclamantul Gheorghe Ciuperca, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Constanției Ciuperca, intervenient accesoriu notarul public Diana Zgardan, *ulterior concretizată*, cu privire la modificarea contractului privind plata pensiei de întreținere.
34. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2025, s-a admis acțiunea. S-a modificat Contractul de plată a pensiei de întreținere a copiilor *****, autentificat notarial sub nr. 1-158, în partea vârstei până la care copii vor beneficia de pensia de întreținere, prin înlocuirea vârstei de 22 ani cu vârsta de 18 ani. S-a modificat Contractul de plată a pensiei de întreținere încheiat între Ciuperca Gheorghe și Constanția Ciuperca la 29.04.2021, autentificat notarial sub nr. 1-158, în partea cuantumului pensiei de întreținere, prin stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 1/2 din salariu şi din alte venituri ale lui Ciuperca Gheorghe, începând cu data adresării în instanţa judecătorească, 02 iulie 2024.
35. Nefiind de acord cu soluția primei instanţe, în termenul legal, apelanta Constanția Ciuperca, reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2025, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se respingă integral cererea de chemare în judecată depusă de intimatul Gheorghe Ciuperca.
36. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul

civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că soluția instanţei de fond privind admiterea acțiunii, este una incorectă, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator şi interpretarea eronată a normelor de drept material.

37. Conform prevederilor art. 35 din Codul familiei (*în vigoare la momentul depunerii acțiunii*), în cazurile prevăzute la art. 36 alin. (1) şi (2), căsătoria se desface de către organul de stare civilă, în cazurile prevăzute la art. 36 alin. (4) şi (5) şi la art. 37 – pe cale judecătorească, iar în condițiile prevăzute la art. 41 și 42 din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială – de către notar.
38. Conform prevederilor art. 36 alin. (1) din Codul familiei, în baza acordului comun al soţilor, în cazurile în care între aceştia nu există neînţelegeri referitoare la partajul proprietăţii comune în devălmăşie, la întreţinerea, educaţia şi domiciliul copiilor minori comuni sau la întreţinerea unuia dintre soţi, căsătoria este desfăcută la organul de stare civilă în a cărui rază teritorială se află domiciliul unuia dintre soţi. Soţii participă la desfacerea căsătoriei în condiţiile Legii nr.100/2001 privind actele de stare civilă. Alin. (3) prevede că desfacerea căsătoriei şi eliberarea certificatului de divorţ au loc după expirarea termenului de o lună din ziua depunerii cererii de divorţ. Potrivit alin. (4), în cazul apariţiei litigiilor între soţi cu privire la copii, la partaj sau la întreţinerea unuia dintre soţi, desfacerea căsătoriei se face pe cale judecătorească. Iar potrivit alin. (5) al aceluiași articol, dacă, după desfacerea căsătoriei de către organul stare civilă, între soţi apar litigii referitoare la partaj, la întreţinerea, educaţia şi domiciliul copiilor minori comuni sau la întreţinerea unuia dintre soţi, acestea se vor soluţiona pe cale judecătorească.
39. Concomitent, conform prevederilor art. 92 din Codul familiei, contractul privind mărimea, condiţiile şi modul de plată a pensiei de întreţinere poate fi încheiat între persoana care datorează întreţinere (debitorul întreţinerii) şi persoana care are dreptul la întreţinere (creditorul întreţinerii).
40. Conform prevederilor art. 93 din Codul familiei, contractul privind plata pensiei de întreţinere se întocmeşte în scris şi se autentifică notarial. Nerespectarea acestor prevederi atrage nulitatea contractului.
41. Conform prevederilor art. 94 alin. (1) din Codul familiei, contractul privind plata pensiei de întreţinere se încheie, se execută, se modifică, se reziliază şi se declară nul în conformitate cu normele Codului civil. Alin. (2) prevede că contractul privind plata pensiei de întreţinere poate fi, în orice moment, modificat sau reziliat în baza acordului dintre părţi. Modificarea sau rezilierea contractului se perfectează în scris şi se autentifică notarial. Potrivit alin. (3), modificarea unilaterală a contractului privind plata pensiei de întreţinere sau refuzul unilateral de a-l executa sînt inadmisibile. Alin. (4) prevede că în caz de modificare esenţială a situaţiei materiale sau familiale a părţilor, dacă

acestea nu pot ajunge la o înţelegere referitoare la modificarea sau rezilierea contractului privind plata pensiei de întreţinere, partea interesată poate porni în instanţa judecătorească o acţiune privind modificarea sau rezilierea acestuia. Instanţa judecătorească soluţionează litigiul ţinînd cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante. Potrivit alin. (5), dacă contractul privind plata pensiei de întreţinere contravine intereselor copilului minor, acesta poate fi declarat nul de către instanţa judecătorească la cererea reprezentanţilor legali ai copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

42. Conform prevederilor art. 95 alin. (1) din Codul familiei, cuantumul pensiei de întreţinere stabilite prin contract se determină de către părţi la încheierea contractului corespunzător. Iar potrivit alin. (2), cuantumul pensiei de întreţinere pentru copiii minori prevăzut în contract nu poate fi mai mic decît cel stabilit la art.75.
43. Conform prevederilor art. 96 alin. (1) din Codul familiei, modul de plată a pensiei de întreţinere stabilite prin contract se determină de către părţi la încheierea contractului corespunzător. Alin. (2) prevede că pensia de întreţinere poate fi plătită sub forma unor cote-părţi din salariul şi/sau din alte venituri ale debitorului întreţinerii, într-o sumă bănească fixă plătită periodic, prin transmiterea unor bunuri sau într-un alt mod stipulat în contract. Potrivit alin. (3) al aceluiași articol, contractul privind plata pensiei de întreţinere poate stipula îmbinarea mai multor moduri de achitare a acesteia.
44. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul constată că, prin încheierea contractului privind plata pensiei de întreținere nr. 1-158 din 29 aprilie 2021, părțile au reglementat de comun acord atât cuantumul, cât și modul și perioada de achitare a pensiei de întreținere pentru cei cinci copii comuni.
45. Astfel, părțile au convenit ca Gheorghe Ciuperca, în calitate de debitor al întreținerii, să achite în folosul copiilor câte 400 euro lunar pentru fiecare copil, în total suma de 2.000 euro lunar, până la împlinirea de către fiecare copil a vârstei de 22 de ani.
46. Colegiul reține că respectivul contract a fost încheiat în formă scrisă și autentificat notarial, cu respectarea cerințelor prevăzute de art. 93 din Codul familiei, iar valabilitatea acestuia nu a fost contestată de către reclamant.
47. Prin urmare, obligațiile asumate prin contract sunt obligatorii pentru părți și urmează a fi executate în condițiile convenite, cu excepția situației în care sunt întrunite condițiile legale pentru modificarea sau rezilierea acestuia.
48. În acest sens, art. 94 alin. (1) din Codul familiei prevede expres că contractul privind plata pensiei de întreținere se încheie, se execută, se modifică, se reziliază și se declară nul în conformitate cu normele Codului civil.

49. Totodată, potrivit art. 94 alin. (2) din Codul familiei, contractul privind plata pensiei de întreținere poate fi modificat sau reziliat în orice moment în baza acordului dintre părți, iar modificarea sau rezilierea acestuia se perfectează în scris și se autentifică notarial.
50. În lipsa acordului dintre părți, legiuitorul a instituit, prin alin. (4) al aceluiași articol, posibilitatea adresării în instanța de judecată în cazul unei modificări esențiale a situației materiale sau familiale a părților, dacă acestea nu pot ajunge la o înțelegere privind modificarea sau rezilierea contractului.
51. Prin urmare, pentru admiterea unei acțiuni având ca obiect modificarea contractului privind plata pensiei de întreținere, partea care solicită intervenția instanței urmează să demonstreze existența unei modificări esențiale a situației materiale sau familiale, intervenită ulterior încheierii contractului, precum și relevanța acestei modificări pentru executarea obligației asumate.
52. Or, în speță, Colegiul constată că reclamantul Gheorghe Ciuperca nu a demonstrat, prin probe pertinente, concludente și suficiente, existența unei asemenea modificări esențiale a situației sale materiale sau familiale.
53. Invocarea de către reclamant a faptului că achitarea sumei de 2.000 euro lunar în temeiul contractului îi afectează situația financiară nu este suficientă, în sine, pentru a justifica modificarea obligației asumate.
54. Plata pensiei de întreținere constituie executarea unei obligații contractuale pe care reclamantul și-a asumat-o în mod liber, cunoscând la momentul încheierii contractului numărul copiilor, necesitățile acestora, cuantumul obligației și durata pentru care aceasta urma să fie executată.
55. În acest context, faptul că obligația de plată a pensiei de întreținere este executată efectiv nu poate fi calificat drept o circumstanță nouă sau imprevizibilă, apărută ulterior încheierii contractului. Dimpotrivă, obligația de achitare a sumei de 2.000 euro lunar reprezintă însăși prestația contractuală asumată de reclamant.
56. Mai mult, din materialele cauzei rezultă că, la momentul încheierii contractului privind plata pensiei de întreținere, părțile au încheiat concomitent și contractul de partaj al bunurilor și obligațiilor dobândite în timpul căsătoriei, prin care au procedat la o repartizare a patrimoniului comun.
57. Prin respectivul contract, Constanției Ciuperca i-a fost atribuit dreptul de proprietate exclusivă asupra casei de locuit, iar lui Gheorghe Ciuperca i-a fost atribuit dreptul de proprietate asupra părții sociale de 100% din capitalul social al SRL „GHEOCONSTANTA”, acesta asumându-și totodată obligația de achitare a unei sulte în cuantum de 41.479 euro.
58. În asemenea circumstanțe, obligația de întreținere stabilită prin contractul nr. 1-158 din 29 aprilie 2021 urmează a fi apreciată în contextul ansamblului

raporturilor patrimoniale și familiale reglementate de părți la momentul desfacerii căsătoriei.

59. Colegiul reține că reclamantul, fiind parte la aceste acte juridice și beneficiind de atribuirea părții sociale de 100% din capitalul social al întreprinderii, a acceptat în mod conștient obligația de întreținere a copiilor în cuantumul și pentru perioada expres prevăzute în contract.
60. În acest sens, nu poate fi primită poziția reclamantului potrivit căreia executarea obligației asumate ar constitui, ulterior, prin ea însăși, o împrejurare care justifică diminuarea acesteia.
61. Or, o asemenea interpretare ar permite debitorului unei obligații contractuale să solicite modificarea acesteia exclusiv pentru motivul că executarea ei produce consecințele economice firești ale asumării obligației, ceea ce ar lipsi de conținut principiul caracterului obligatoriu al contractului.
62. Colegiul constată, de asemenea, că probele administrate în cauză nu confirmă o deteriorare substanțială a situației materiale a reclamantului.
63. Dimpotrivă, materialele cauzei, inclusiv informațiile referitoare la veniturile obținute de Gheorghe Ciuperca, atestă că acesta dispune de surse de venit provenite din activitatea profesională și antreprenorială, inclusiv din salariu și dividende.
64. Totodată, potrivit probelor prezentate de apelantă, reclamantul a realizat în anul 2024 venituri de ordinul milioanelor de lei, inclusiv din dividende și salarii, iar în patrimoniul acestuia au intrat bunuri imobile, inclusiv spații cu destinație comercială/oficii și un apartament cu suprafața de 96,2 m.p.
65. În asemenea condiții, Colegiul nu poate reține concluzia că reclamantul s-ar afla într-o situație materială care să facă imposibilă sau vădit excesivă executarea obligației contractuale în cuantumul convenit.
66. În particular, circumstanța că reclamantul a efectuat plăți în temeiul contractului nu demonstrează, în lipsa altor probe, o diminuare a capacității sale financiare de executare a obligației. Executarea obligației contractuale este consecința firească a contractului și nu poate fi transformată într-un argument pentru diminuarea ulterioară a acesteia.
67. Colegiul apreciază că prima instanță a dat o interpretare eronată circumstanțelor respective, atribuind plăților efectuate de reclamant o semnificație probatorie pe care acestea, în sine, nu o au.
68. În același timp, apelanta a invocat și a prezentat probe cu privire la veniturile și bunurile reclamantului, însă aceste circumstanțe nu au primit o apreciere corespunzătoare în hotărârea primei instanțe.
69. Or, potrivit principiului aprecierii coroborate a probelor, instanța urma să examineze situația materială a ambelor părți, inclusiv veniturile efective ale

reclamantului, patrimoniul acestuia, sursele de venit, precum și obligațiile de întreținere față de cei cinci copii.

70. Colegiul reține că existența unei obligații de întreținere față de cinci copii presupune în mod obiectiv cheltuieli semnificative pentru alimentație, îmbrăcăminte, educație, tratament medical, activități extrașcolare și alte necesități curente ale acestora.
71. În aceste condiții, instanța urma să examineze nu numai pretinsa diminuare a posibilităților materiale ale debitorului întreținerii, ci și necesitățile reale ale copiilor și posibilitățile ambilor părinți de a contribui la întreținerea acestora.
72. Mai mult, Colegiul reține că, potrivit art. 95 alin. (1) din Codul familiei, cuantumul pensiei de întreținere stabilite prin contract se determină de către părți la încheierea contractului corespunzător, iar potrivit alin. (2), cuantumul pensiei de întreținere pentru copiii minori prevăzut în contract nu poate fi mai mic decât cel stabilit la art. 75 din Codul familiei.
73. Prin urmare, legea recunoaște părților o marjă de apreciere în stabilirea cuantumului întreținerii, cu condiția respectării nivelului minim prevăzut de lege. În speță, părțile au optat pentru stabilirea unei sume fixe, considerând că suma de 400 euro pentru fiecare copil este necesară pentru asigurarea întreținerii acestora.
74. Totodată, art. 96 alin. (2) din Codul familiei prevede mai multe modalități de achitare a pensiei de întreținere, inclusiv sub forma unor cote-părți din salariul și/sau alte venituri ale debitorului, într-o sumă bănească fixă plătită periodic, prin transmiterea unor bunuri sau într-un alt mod stipulat în contract.
75. Rezultă, așadar, că părțile au optat în mod expres pentru plata unei sume fixe de 2.000 euro lunar, iar nu pentru o cotă procentuală din veniturile reclamantului.
76. În lipsa unor circumstanțe noi, esențiale și probate, nu exista temei pentru substituirea modalității de plată convenite de părți cu o altă modalitate, respectiv cu stabilirea unei cote de 1/2 din salariul și alte venituri ale reclamantului.
77. Colegiul consideră că această modificare este cu atât mai puțin justificată în condițiile în care reclamantul exercită calitatea de fondator și administrator al întreprinderii, iar veniturile sale nu se limitează la un salariu fix.
78. Stabilirea pensiei de întreținere prin raportare exclusivă la veniturile declarate ale debitorului poate conduce, în anumite circumstanțe, la diminuarea cuantumului efectiv al întreținerii, fără ca necesitățile copiilor să se fi diminuat corespunzător.
79. În speță, suma fixă convenită de părți oferea copiilor un nivel determinat și previzibil al întreținerii, în timp ce trecerea la o cotă procentuală, fără existența unei justificări obiective, este de natură să reducă această garanție.

80. Colegiul mai apreciază ca neîntemeiată modificarea de către prima instanță a duratei obligației de întreținere, prin reducerea acesteia de la vârsta de 22 de ani la vârsta de 18 ani.
81. Or, durata obligației de întreținere a fost expres convenită de părți și inclusă în contractul autentificat notarial. Prin urmare, această clauză reprezintă voința contractuală comună a părților și nu poate fi înlăturată doar prin invocarea regulii generale privind încetarea obligației legale de întreținere la atingerea majoratului.
82. Faptul că obligația legală de întreținere a copilului minor este reglementată distinct de Codul familiei nu împiedică părinții să convină, printr-un contract, asupra unei perioade mai îndelungate de asigurare a întreținerii copiilor.
83. Dimpotrivă, art. 95 din Codul familiei permite stabilirea contractuală a cuantumului întreținerii, cu respectarea minimului legal, iar art. 96 permite părților să determine modul de plată. Prin urmare, clauza prin care părțile au stabilit achitarea întreținerii până la vârsta de 22 de ani nu este, prin ea însăși, contrară legii.
84. Colegiul subliniază că reclamantul nu a invocat și nu a demonstrat nulitatea contractului, vicierea consimțământului sau existența unor circumstanțe care ar fi afectat valabilitatea clauzei privind durata obligației de întreținere.
85. În aceste condiții, reducerea unilaterală, pe cale judiciară, a perioadei pentru care reclamantul și-a asumat obligația de întreținere nu poate fi justificată prin simpla referire la atingerea majoratului de către copii.
86. Totodată, Colegiul apreciază că interesul superior al copiilor constituie un criteriu determinant la examinarea prezentului litigiu.
87. Prin contractul din 29 aprilie 2021, părinții au stabilit pentru copii o garanție de întreținere până la vârsta de 22 de ani, iar instanța urma să verifice dacă există motive obiective și suficiente pentru diminuarea acestei garanții.
88. Or, în lipsa unor asemenea motive, reducerea atât a cuantumului efectiv posibil al întreținerii, cât și a perioadei pentru care aceasta urma să fie achitată, nu poate fi considerată ca fiind în concordanță cu interesul superior al copiilor.
89. Colegiul reține că interesul superior al copilului nu poate fi examinat exclusiv prin prisma posibilităților financiare declarate ale unui singur părinte, ci presupune o analiză efectivă a necesităților copiilor și a capacității ambilor părinți de a contribui la întreținerea acestora.
90. În speță, prima instanță nu a stabilit existența unor circumstanțe care să demonstreze că necesitățile copiilor s-au diminuat sau că situația materială a reclamantului s-a deteriorat în asemenea măsură încât obligația de 2.000 euro lunar să fi devenit vădit disproporționată.

91. În acest context, Colegiul apreciază că sunt întemeiate criticile apelantei referitoare la faptul că instanța de fond a acordat o apreciere insuficientă probelor privind veniturile și patrimoniul reclamantului și necesitățile reale ale copiilor.
92. Referitor la invocarea prevederilor art. 1083 din Codul civil, Colegiul constată că acestea nu pot fi aplicate în mod izolat de reglementarea specială instituită prin art. 94 din Codul familiei.
93. Raportul juridic dedus judecății are ca obiect modificarea unui contract privind plata pensiei de întreținere, pentru care Codul familiei conține o reglementare specială. Prin urmare, condițiile și limitele intervenției instanței asupra acestui contract urmează a fi determinate, în primul rând, prin prisma dispozițiilor speciale ale Codului familiei, coroborate cu normele relevante ale Codului civil.
94. Chiar și în ipoteza examinării cauzei prin prisma regulilor generale privind schimbarea excepțională a circumstanțelor, reclamantul nu a demonstrat existența unor circumstanțe excepționale, imprevizibile și intervenite după încheierea contractului, care să facă executarea obligației vădit inechitabilă.
95. Încheierea contractului, obligația de plată a sumei de 2.000 euro lunar, numărul copiilor și perioada până la vârsta de 22 de ani erau cunoscute reclamantului încă de la data de 29 aprilie 2021.
96. Prin urmare, aceste elemente nu pot fi calificate drept circumstanțe imprevizibile sau apărute ulterior și nu pot constitui, în sine, temei pentru modificarea contractului.
97. De asemenea, eventualele fluctuații ale veniturilor reclamantului sau obligațiile financiare asumate de acesta nu demonstrează, în lipsa unor probe suplimentare, existența unei schimbări atât de importante încât să facă vădit inechitabilă executarea contractului.
98. Colegiul mai reține că, potrivit regulilor generale privind sarcina probațiunii, partea care solicită modificarea unui raport juridic contractual este obligată să demonstreze circumstanțele pe care își întemeiază pretențiile.
99. În speță, Gheorghe Ciuperca nu a probat în mod suficient circumstanțele care ar justifica diminuarea cuantumului și reducerea duratei obligației de întreținere.
100. În consecință, Colegiul constată că prima instanță a ajuns la concluzia eronată privind necesitatea modificării contractului, fără a fi stabilite premisele de fapt și de drept indispensabile unei asemenea intervenții.
101. În condițiile în care nu s-a constatat o modificare esențială a situației materiale sau familiale a părților, iar obligația contractuală asumată de reclamant rămâne valabilă și executorie în condițiile stabilite la 29 aprilie 2021, cererea de modificare a acesteia urmează a fi respinsă.

102. Colegiul apreciază că admiterea acțiunii de către prima instanță, prin reducerea perioadei de întreținere de la 22 la 18 ani și înlocuirea sumei fixe de 2.000 euro lunar cu o cotă de 1/2 din salariu și alte venituri, reprezintă o intervenție nejustificată în conținutul unui raport contractual valabil și nu este susținută de circumstanțele de fapt stabilite în cauză.
103. Astfel, prima instanță a apreciat eronat probele administrate, nu a elucidat pe deplin circumstanțele relevante pentru soluționarea cauzei și a aplicat în mod necorespunzător normele de drept material care reglementează modificarea contractului privind plata pensiei de întreținere.
104. În aceste circumstanțe, Colegiul conchide că apelul declarat de Constanția Ciuperca, reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu, este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2025 și emiterea unei noi hotărâri.
105. Prin urmare, ținând cont de circumstanțele de fapt constatate, de materialul probator administrat și de prevederile legale aplicabile, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Ciuperca împotriva Constanției Ciuperca, intervenient accesoriu notarul public Diana Zgardan, cu privire la modificarea contractului privind plata pensiei de întreținere, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.
106. Concomitent, conform prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.
107. În corespundere cu prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretențiile reclamantului.
108. În așa împrejurări, în legătură cu faptul că apelul declarat de apelanta Constanția Ciuperca, reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu, urmează a fi admis, fapt ce atrage după sine casarea hotărârii instanței de fond, instanţa de apel reiterează că, urmează a fi încasat din contul lui Gheorghe Ciuperca, în beneficiul Constanției Ciuperca, suma de 3000,00 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 200,00 lei cu titlu de taxă de timbru achitate la depunerea cererii de apel, fapt confirmat prin notele de plată din 18 iulie 2025.
109. Concomitent, urmează a fi încasat de la Gheorghe Ciuperca, în beneficiul statului, taxa de stat în cuantum de 9523,87 lei, de la plata căreia apelanta a fost scutită la depunerea cererii de apel, fapt confirmat prin încheierea Curții de Apel Centru din 1 august 2025.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. c), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E:

Se admite cererea de apel declarată de apelanta Constanția Ciuperca, reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2025, cu emiterea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Ciuperca împotriva Constanției Ciuperca, intervenient accesoriu notarul public Diana Zgardan cu privire la modificarea contractului privind plata pensiei de întreținere, ca fiind neîntemeiată.

Se încasează de la Gheorghe Ciuperca, în beneficiul Constanției Ciuperca, suma de 3000,00 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 200,00 lei cu titlu de taxă de timbru achitate la depunerea cererii de apel.

Se încasează de la Gheorghe Ciuperca, în beneficiul statului, taxa de stat în cuantum de 9523,87 lei, de la plata căreia apelanta a fost scutită la depunerea cererii de apel.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul: Ana Panov

Judecătorii: Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan